

NORDANSTIGS
KOMMUN

Tillståndsansökan för vattenverksamhet Samrådshandling – fortsatt samråd

Utrivning av Milsbro och Gällsta kraftverk i Gnarpsån samt omledning av Lunnsjöbäcken vid Lunnsjöns utlopp och vid bäckens utlopp i Gnarpsån

2017-05-23

Innehåll

1. Inledning.....	2
2. Administrativa uppgifter.....	3
3. Fortsatt samråd.....	3
4. Lokalisering och motivering till åtgärderna.....	3
5. Miljöpåverkan	4
5.1. Stranderosion.....	4
5.2. Grumling.....	4
5.3. Utsläpp till luft	4
5.4. Buller	4

Bilagor

Bilaga 1	Översiktskarta i skala 1:25 000
Bilaga 2	Översiktskarta över dammarna tillhörande Milsbro och Gällsta kraftverk
Bilaga 3	Översiktskarta över Lunnsjöbäcken
Bilaga 4	Djupkarta över uppdämd sträcka uppströms dammen vid Milsbro kraftverk
Bilaga 5	Djupkarta över uppdämd sträcka uppströms dammen vid Gällsta kraftverk
Bilaga 6	Kulturmiljörapport

1. Inledning

I februari 2014 antog kommunfullmäktige en fiskevårdsplan som tagits fram efter att 150 vattendrag inventerats i kommunen. Fiskevårdsplanen visade att nästan 400 stycken vandringshinder behöver åtgärdas och pekade ut vilka vandringshinder vars åtgärdande hör till de mest prioriterade för att gynna den biologiska mångfalden. Bland dessa mest prioriterade vandringshinder hör kraftverksdammarna vid Milsbro och Gällsta kraftverk i Gnarpån. Till följd av kraftproduktionen vid Milsbro kraftverk har en regleringsdamm uppförts vid utloppet av Lunnsjön och Lunnsjöbäckens utlopp i Gnarpån blivit omgrävd.

Under 2016 förvärvade Nordanstigs kommun de två vattenkraftsfastigheterna vid Gnarpån, Rogsta 1:17 och Gällsta 32:1, och fick på så vis rådighet över Milsbro och Gällsta kraftverk och tillhörande rättigheter i Gnarpån. Gnarpån är ett vattendrag med höga naturvärden och syftet med köpet av kraftverken var att ta bort kraftverksdammarna och på så vis åtgärda två viktiga vandringshinder i Gnarpån. Inom samma projekt avser kommunen skapa ett omlöp förbi regleringsdammen vid Lunnsjöns utlopp samt återinleda den nedre delen av Lunnsjöbäcken till dess ursprungliga bäckfåra. Genom omlöpet får Lunnsjön en ny utloppsfåra och regleringen av Lunnsjöbäcken avskaffas.

Att riva dammar är, liksom att skapa omlöp och återinleda en bäck i en ursprunglig fåra, en tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Nordanstigs kommun avser att ansöka om tillstånd till att riva kraftverksdammarna ned till befintlig åbotten, riva intagstuben till Milsbro kraftstation samt fylla igen intagskanalen till Gällsta kraftstation. I samma ansökan avser kommunen söka tillstånd för att skapa ett omlöp förbi regleringsdammen vid Lunnsjöns utlopp och avskaffa regleringen av Lunnsjöbäcken, samt för att återinleda Lunnsjöbäcken till dess ursprungliga fåra vid en plats ca 200 meter uppströms bäckens nuvarande utlopp i Gnarpån.

Ansökan om tillstånd kommer att avse följande åtgärder i Gnarpåns huvudavrinningsområde:

- Utrivning av Gällsta kraftverksdamm i Gällsta.
- Utrivning av Milsbro kraftverksdamm i Milsbro.
- Restaurering av nuvarande torrfåra i Milsbro.
- Anläggande av ny utloppsfåra vid Lunnsjöns utlopp.
- Återinledning av Lunnsjöbäckens nedre del i ursprunglig fåra.

Som ett led i den tillståndsprocess som krävs för att erhålla tillstånd till den planerade vattenverksamheten har samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken hållits och samrådsredogörelse tagits fram. Med samrådsredogörelsen som grund har Länsstyrelsen fattat beslut om att ett genomförande av de planerade åtgärderna kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och därmed kommer den fortsatta samrådsprocessen omfatta en vidare krets av myndigheter och organisationer.

2. Administrativa uppgifter

Huvudman:	Nordanstigs kommun
Postadress:	Box 56, 820 70 Bergsjö
Platser:	Milsbro kraftverk, Gällsta kraftverk, Lunnsjöns utlopp och nedre del.
Kommun och län:	Nordanstigs kommun, Gävleborgs län
Kontaktperson Nordanstigs kommun:	Andreas Johansson
Telefon:	0652-361 12
E-post:	andreas.johansson@nordanstig.se
Fastighetsbeteckning:	Rogsta 1:17, Gällsta 32:1
Fastighetsägare:	Nordanstigs kommun

3. Fortsatt samråd

Under tiden för fortsatt samråd kommer inget samrådsmöte äga rum. Skriftliga synpunkter kan lämnas till Nordanstigs kommun, Södra Vägen 14 i Bergsjö eller skickas till Nordanstigs kommun, Box 56, 820 70 Bergsjö eller kommun@nordanstig.se

Sista dag att lämna synpunkter till kommunen är onsdagen den 21 juni 2017.

4. Lokalisering och motivering till åtgärderna

I Gnarpån, 5 respektive 6,5 km uppströms havet, ligger Milsbro och Gällsta kraftverk med tillhörande dammkonstruktioner (se översiktskarta i bilaga 1). Bortsett från att dammanläggningarna är utrustade med uppvandningsanordningar för ålyngel utgör dammarna definitiva vandringshinder för fisk. Kraftsverksdammarna överdämmer tillsammans ca 4 200 m strömvattenbiotoper (se bilaga 2). Då inga minimitappningar är fastställda vid dammarna så avleds normalt hela flödet till kraftstationerna och torrfåror bildas nedströms dammarna, sammanlagt på en sträcka av 850 m. Vid höglöden används dessa som spillvattenfåror. Gnarpåns vattenföring är till viss del påverkad av reglering genom dammar i två biflöden, Lunnsjöbäcken och Baståån.

Gnarpån har nyttjats som flottled och flertalet strömsträckor i vattendraget har varit utsatt för rensning. Nedströms Milsbro kraftstation har dock merparten av strömmarna åtgärdats av kommunen och Gnarp fiskeområde genom biotopåterställning och lekbottenrestaurering, med goda resultat avseende fiskproduktion. Även ett partiellt vandringshinder vid Gnarp gamla masugn har åtgärdats, främst i syfte att underlätta lekuppvandring av flodnejonöga.

För att kunna nyttja vattnet i biflödet Lunnsjöbäcken till kraftproduktion har Lunnsjöbäcken grävts om och mynnar nu strax uppströms Milsbrodammen, vilket medför att den nedre delen av bäckens naturliga sträckning är torrlagd. Lunnsjön är uppdämd och används idag som regleringsmagasin till Milsbro kraftstation, dess vattennivå regleras med en damm vid utloppet (se bilaga 3).

Kustområdet där Gnarpsån mynnar är utpekad som riksintresseområde (Nordanstigskusten) med avseende på naturvård och rörligt friluftsliv. Gnarpsåns vattensystem har av Länsstyrelsen Gävleborg utpekats som ett nationellt särskilt värdefullt och regionalt särskilt värdefullt vattendrag. Gnarpsån med samtliga biflöden finns kartlagda i Nordanstigs kommuns fiskevårdsplan från 2014. Vattensystemet beskrivs som ett av de viktigaste i kommunen med stora möjligheter att utvecklas som fiskevatten och reproduktionsområde för havsvandrande fiskbestånd.

5. Miljöpåverkan

5.1. Stranderosion

Vid utrivning av kraftverksdammarna kommer en relativt stor del av nuvarande botten att blottläggas vid framför allt Milsbro och en ny erosionslinje kommer att skapas uppströms de båda dammarna. Till en början kommer sannolikt erosionen av främst avsatt sediment att öka till följd av ökad strömningshastighet i vattnet och blottade stränder (se djupkartor i bilaga 4 och 5). Efter en tid kommer dock träd och växter etablera sig och motverka erosionen.

5.2. Grumling

Vid arbete med maskiner i vatten uppkommer grumling. Grumlingens omfattning är i hög grad beroende av materialets sammansättning och när arbetena utförs. De massor som kommer att grävas upp eller grävas om är till övervägande del oorganiska. Tidpunkten för arbetena kommer att anpassas så att lekande fisk störs i så liten omfattning som möjligt och grävningsarbeten kommer inte att utföras vid tidpunkter för höga flöden. Om möjligt kommer delar av grävningsarbetena i Milsbro kraftverks torrfåra att ske när kraftverket är i drift, vilket skulle kunna innebära arbeten i torrhet. Det bedöms inte vara nödvändigt med några grumlingsbegränsande åtgärder i form av geotextilskärmar eller motsvarande.

5.3. Utsläpp till luft

Utsläppen till luft är begränsade till dem som genereras genom förbrukning av drivmedel vid anläggningsarbetena.

5.4. Buller

Buller alstras från maskinarbeten med tillhörande transporter, vilka beräknas pågå under en sammanlagd tidsperiod av 3 månader. Arbetena kommer att ske under dagtid på vardagar.

Nordanstigs kommun

Box 56, 820 70 Bergsjö

0652-360 00

kommun@nordanstig.se

www.nordanstig.se

Nordanstig *Naturligtvis* – Här förverkligar du dina livsdrömmar